

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AD sa[n]ctissimu[m] || dominu[m] nostru[m] Leone[m]
papam || decimu[m]. Ac diuu[m] Maxemilianum
Imperatorem || semper augustu[m]. APOLOGIA ... || Iacobi
hochstraten. Artiu[m] & sacre theolo=||gi[a]e ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniae, 1518

Cap[itu]l[u]m. v. recita[n]s [ver]ba aduersarij. ea[que] [...] diuersas
clausulas distinguit [et] explanat

urn:nbn:de:hbz:466:1-34634

LIBER I. CAP. V.

Job. xxxix.
Job. iij.

peruersis eoz ac p̄sentissimi veneni libris negare laboras? Manum
igit̄ tuā pone sup os tuū. Lōceptū em̄ pro te sermonē Benignus
tenere longius nō poterit.

G. BENIG. AD IO. R.

Libros Talmudicos nō mō tu. cui nō mediocrē adhibeo fides
sed oēs nostri illā linguā sciētes. vt Nico. & ly. Burgen. & ceteri nul
latenus exterminādos. s; poti⁹ p̄ modo & vtilitate christianozū
p̄seruādos eē censuere. soli illi⁹ sermonis ignari tumultuosuz vul
gus sectātes. p̄tra illos inuehūtur libros. graculozū more nescien
tes qd̄ promāt. & vocē p̄p̄riā ignorātes. Ego cui parū est illi⁹ lin
gue. vestrā. hoc est Ni. & ly. et Burgen. & tuā in hac re complector
sententiam

THEOLOGVS

Aristo. i rhe.
Job. xxxij.

S. X. Si phus es Benigne. nō te p̄terit qz passiones sunt fm̄
quos hoīes aliter & aliter se habēt ad iudicia. Et qz tu vis
Lapnionē apparere iustū. inde absqz scia pro p̄silio suo zelas. hinc
falsa aut̄ dubia p̄ certis narras. & amasio tua nō mediocrē habes fi
dē. Uide Nicolānū lyzanū. Burgēsem. libros Talmudicos nul
laten⁹ extirpādos censuisse. in eoz scriptis nō inuenit̄. Quare iur
ta regulā diui. Hieronymi. eadē facilitate p̄tenit̄ q̄ astruit̄.

Hieronym⁹ i
omelia

Benig. Cap
moni p̄trari⁹
Raymūd⁹ Al
fonfus Petr⁹
nigri.

S. XI. Porro falsum est qd̄ dicis Benigne. hebraici sermonis
dūtaxat ignaros. graculozū more nesciētes qd̄ pmāt. in
uehi in illos libros. In hoc certe nō tibi ad stipulat tu⁹ Lapnion
q̄ in suo p̄silio affirmat Raymūdū. Alfonsuz. Burgēsem. & Petr⁹
nigri asserere multa feda & auditu horrenda in Talmud p̄tineri.
quos qd̄ auctores i hebraica lingua natos. alitos. atqz educatos.
eiusdēqz peritissimos fuisse. nemo nō affirmat. Nō igitur posthac
suscipias Benigne vocē mendaciū. nec iūgas manū tuā. vt habet
Erodi ca. xxij. vt p̄ impio dicas falsum testimoniū. leuiter locu
tus es. & ceteros q̄ inferiores tui nō sunt irrifisti. qz q̄tū in te ē tuū
euacuasti timorem.

Job. xxxix. et
rv.

¶ Caplm. v. recitās s̄ba aduersarij. eaqz fm̄ diuersas clau
sulas distinguit & explanat

BENIG AD REVCH G. AD IO. R.

¶ Verū male sonat in auribz meis. q̄ illa christi verba Joannis. v.
Scrutamini scripturas. qz vos putatis in ip̄is vitā eternā habere
et ille testimoniū phibent de me. sint de libris qui sunt i Talmud
collecti intelligenda

THEOLOGVS

Job. xxxvi.

Pr̄ia clausula

S. I. Sustine me paululū & indicabo tibi Benigne q̄ sint sup q̄
bus p̄certam⁹ Lapnionis s̄ba. que eluo p̄silio fidelr̄ affere
mus. & quo facilins & penitioze intuitu videant̄ in certas clausu
las distinguentes quaz Pr̄ima in hac resonat verba Ulteri⁹
loquit̄ d̄s in p̄notatis verbis. in q̄tum putatis in eisdem scriptu

LIBER I. CAP. V.

ris vitā eternā habere. et nō dēt in quibz vos vere scit̄ vitā eternā habere. quoniā illud in eodez loco fecit quicqz p vero reputare. qd nō est ita. Designat em̄ vulgariter wenen. latine putare. Per hoc partit̄ scripturas in bibliā atqz in libros magistrorū.

Secūda clausula Quia eos antea docuerat qz vere crederēt sci-
re et nō putare ex bibliā vitā eternā haberi. Lu. x. 26. Doc fac et vi-
ues 26. Illud et Moyses ante pdixerat deuteronomij. xxx. caplo. Cō-
sidera qz hodie posuerim i p̄spectu vitā et mortē 26. Jō habebāt ip̄i
nullā ambiguitatē de bibliā quin vitā eterna esset in ea.

Tertia clausula habebāt tñ adhuc libros qui nō erāt bibliā. quos eorum
magistri. rabbiqz cū subtilitate p̄fecerunt. illos appellauit dñs n̄r
Jesus ch̄rist̄ traditōes Matthei xv. **Quarta** per quas in
opinione quādā adducti erāt. ac si ex illis etiā vitā eternā adipisci
deberēt. et illud minime verū erat. S3 dñs noster Jesus cōtradixit
atqz ostēdit eis qz ceci erēt. et tñ dicere vellent se videre. Joan. ix. ca.

Quinta et insup scripturas q̄s ip̄i p̄scripsere. et eoz vitaz re-
probauit. Matthei. xxiij. cū multis verbis q̄bz vtiſ aduersus scri-
b̄tes illoz libroz et aduersus sp̄iales **Sexta** Ex quo p̄cipere
licet. qz noster dñs Jesus scripturas magistrorū ex q̄bz Thalmud
collectus est et p̄posit̄ est. in q̄bz putāt se vitā eternā habere. suis
verbis vult p̄prie (almanice eygentlich. id est solitarie) significare
et designare. quando loquitur perſcrutamini scripturas. qz vos
putatis in ipsis vitā eternā habere. et ille. hoc est dicere. et ille etiam
vna cū bibliā. hoc opat̄ illa dictiūcula et

Septima Ac si vel-
let dicere scripture vestroz scribarū et doctorū ex q̄bz Thalmud col-
lectus atqz p̄fatus est p̄hibent etiā testimoniū de me. eque (alma-
nice also woll. id est eque bene) vt bibliā Et hec est veritas

Octa ua qm̄ quāto magis Thalmud p̄tra nos p̄fect̄ est. tāto melio-
ra et efficaciora sunt testimonia. q̄ p̄ nobis et nostra christiana fide
in illo inueniūt. **Nona** Quāob̄re (almanice darumb. id est p̄p-
ter hoc) ch̄ristus mādauit qz ille scripture in scholis deberent dilu-
genter scrutari. et de illis disputare et nō p̄cremare. q̄

Hec sunt v̄ba
Benigne Capnionis tui ex speculo oculari. iuxta trāslatiōem ad-
uerſe nobis partis Rome factā de v̄bo ad verbuz. excepta. hoc solo
dempto qz in tertia pdictaz clausulaz sole allegatōes ex euāgelista
et Moise abbreviate sunt. Deinde folio octauo facie. ij. postqz decla-
rauit quo tempore Thalmud p̄fatus sit finaliter de Thalmud sic
p̄cludit. Cum aut̄ ch̄ristus p̄cepit. nos debemus ex eo disputare. et
testimonia sui aduentus ex illo sumere. haud flammis dedend̄ est
Hec igitur est clausula decima.

S. ij. Vides ne hic Benigne. ni malignus esse volueris. qualr
Capnō tu? i p̄ma clausula Ch̄ristū asserit dimisisse scrip-

Secūda cla.

Tertia cla

Quarta cla.

Quinta cla.

Sexta cla.

Septima cla

Octava cla.

Nona cla.

Decima cla

Sūmariū d' /
ctariū p̄ticiāz

LIBER I. CAP. VI.

Sūmariū di
eaz p̄iculaꝝ

turas in bibliam ⁊ in libros rabbinorū. Cōspicis etiā Capnionem
primū huius p̄ficte diuisionis membꝝ declarare in secūda clausu
la. Aperte etiā vides in tertia clausula rabinoꝝ libros quos Chri
stus traditiones nominauit pro secūdo membꝝ eiusdes diuisionis
accepisse. ⁊ membꝝ illud declarare. Cernis etiā in quarta clausula
Capnionē tuū libros rabinoꝝ p̄dictos in hoc distinxisse a bibliā
qꝫ iudei putabant in eis vitā eternā haberi. qđ minime verū erat.
sed dñs Iesus p̄tradidit. Vides etiā in quinta clausula quēadmo
dū apud tuū Capnionē p̄dictas rabinoꝝ scripturas reprobauerit
et eaz scriptores Matthei. xxiij. Aduertis etiam Benigne ex sexta
clausula qꝫ quīs christus reprobauit p̄dictas scripturas ⁊ eaz scri
ptores. nihilomin⁹ tuus Capnion sub expressa nota illatōis ma
nifeste infert ex precedentibꝝ clausulis christū (qñ dē Scrutamini
scripturas ⁊c.) posthabito p̄dicte diuisionis membꝝ primo. desig
nasse pprie. id est p̄cise. siue eas solū scripturas magistrorū. ex quibꝝ
Thalmud collectus est. in quibꝝ scz putāt haberi vitam eternā. q̄
tū nō habetur in eis. Dissimulare etiā nō potes. qñ in septima clau
sularū Capnion sub nota maxime assertionis equiparauit testimo
nia Thalmudica de Christo. testimonijs biblie. Clarū etiam est ex
octaua clausula Capnionē supponere atqꝫ fateri Thalmud ipsū
p̄tra nos esse p̄fectū ex p̄dictis rabinoꝝ scripturis. quas christ⁹ re
probauit. quēadmodū etiā alijs locis sui p̄sily testatus est Thal
mud p̄tra fidem christianā ex intentōe opilatū esse. P̄spicis etiā
Benigne ex nona clausula. quēadmodū Capnion astruit Christū
ideo mādasse habendas esse scholas Thalmudicas. ⁊ nō esse com
burendas earū scripturas. qꝫ Thalmud p̄tra nos p̄positus sit. et
ob id testimonia Thalmudica efficaciora esse debeant. pro fide chri
stiana. Cernis etiā Benigne. nec dissimulare poteris quēadmodū
Capnion tu⁹ asseruit. Christū nobis christianis p̄cepisse disputa
re ex Thalmud. ⁊ testimonia aduent⁹ ex eo sumere

Capl'm sextū improbas q̄rtā Capnionis assertōem

S. Quales aut in hisce particul' deliteat errores. q̄s tu Benig
ne p̄nuentibꝝ oculis p̄terieris. p̄adere ope p̄cū ducim⁹ In
septima nāqꝫ p̄ricula vt rabinoꝝ scripta sacre parificaret biblie in
p̄hibēdo testimoniū Christo tanqꝫ falsantē sacro adijcit euangelio
appositōem. Cū em̄ Christ⁹ absolute et dūtaxat dixerit. Et illi te
stimoniū p̄hibent de me. Capnion p̄paratōem in iudeoz partē p̄
ponderatē inductur⁹. interpretat Christū dixisse Et illi testimoni
um p̄hibent de me. ita bñ sicut biblia. p̄sumptuose ⁊ nō minus fal
se subnectēs. Et hec ē vitas. Cōptū aut habem⁹ eiusmodi veritam
eē additōe n. Deutero. iij. quēadmodū ⁊ apocalipsis vltio. vbi il
le idē Joānes ap̄ls (cui⁹ sunt verba sup q̄to disputatio nūc p̄titur)

Limā Capni
onis p̄cile
Capnō teme
re ⁊ false addit
ad sacꝝ euage.

Deutero. iij.
Apoca. vltio.